

Portal Województwa Lubuskiego

Ośno Lubuskie - Miasto otoczone murami

Kategoria - Archiwum

Data publikacji -4 sierpnia 2015 godz. 22:31

Tym razem na tropie militarnych tajemnic sprzed wieków znalazło się Ośno Lubuskie. Ośno jest jednym z nielicznych miast na Ziemi Lubuskiej z zachowanym prawie w całości obwodem średniowiecznych murów obronnych. Jego historia wiąże się z grodem powstałym w XII wieku nad rzeką Łęczą i jeziorem Reczynek, przy ważnym dla rozwoju szlaku

handlowym z Lubusza do Poznania.

Obok grodu rozrastały się podgrodzie i osada targowa. Po raz pierwszy Ośno wzmiankowane było w 1252 roku jako *civitas forensi Osno*, jednak przywilej miejski uzyskało dopiero w 1282 roku za sprawą biskupa lubuskiego Wawrzyńca. Formalnie miasto stanowiło własność biskupów lubuskich, a w 1401 roku przeszło we władanie margrabiów brandenburskich. Stare wały ziemne, niewystarczające i nieobejmujące w całości nowego miasta powstającego rozbierane i zastępowane murem obronnym wzmocnionym basztami otwartymi.

Wjazd do miasta umożliwiały dwie bramy: Sulęcińska i Frankfurcka. O istnieniu silnych obwarowań w XV wieku może świadczyć fakt, że podejmowane przez obce wojska oblężenia w 1433, a następnie w 1477 roku nie powiodły się, chociaż zniszczenia murów i baszt były dość znaczne. Pod koniec XV wieku, w trakcie usuwania zniszczeń, mury o długości 1350 metrów zostały podwyższone i wzmocnione dodatkowo wieżami cylindrycznymi, powstały też rozbudowane, wysunięte poza obwód murów przedbramia.

Pod koniec średniowiecza system fortyfikacji Ośna składał się z pierścienia murów obronnych o wysokości dochodzącej do 6 metrów, zwieńczonych blankami, dwóch rozbudowanych bram, sześciu furt, trzech wież cylindrycznych, niewielkich rozmiarów murowanej bastei, dwóch półkolistych baszt otwartych i dwunastu otwartych na rzucie prostokąta. W jednej z baszt, zwanej Basztą Złodziejską, mieściło się więzienie. Podczas wojny trzydziestoletniej i późniejszej trzynastoletniej dokonano poważnych zniszczeń w układzie fortyfikacji miejskich. Nieremontowane przetrwały do 1754 roku, kiedy to rozpoczęła się ich redukcja. Na początek zasypano fosy, zniwelowano wały ziemne i rozebrano przedbramia. Fragmenty Bramy Frankfurckiej rozebrano dopiero w 1901 roku. Wyburzono także najbardziej zniszczone baszty, zamurując powstałe luki w ciągu murów. Bramy zburzono w latach 70. XIX wieku, pozostawiając jedynie szerokie przejazdy. Na początku XX wieku ponownie przypomniano sobie o fortyfikacjach, choć ich znaczenie miało już inny, nie wojskowy, a romantyczny wymiar. Zabezpieczono podupadające mury, wzmacniając je od strony zewnętrznej licznymi przyporami, wokoło wytyczono aleje spacerowe, które wybrukowano i obsadzono rzędami drzew. Działania militarne II wojny światowej przyczyniły się tylko do niewielkich uszkodzeń, stąd obecny wygląd fortyfikacji odpowiada temu sprzed 1945 roku.

Zdjęcie: www.osno.pl